

(א) [לעיל ק"א:] ט חותן קלה. קל"ג. קל"ה. א חותן קל"ה. ד' רש"י מ"ז, (ט) לעיל ט.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ולא פליגי: (ב) שם נמשקל גותן לכן: (ג) שם מהו דמימא מתנת כהונה אינן גולות: (ד) שם בלא הכר הגבול דמי: (ה) רש"י ד"ה רכ פסא וכו' קאמר הס"ד ואח"כ מ"ה ולא עשו בו תקנת השוק וכו' שגגה לא עשו לו: (ו) תוס' ד"ה והלכתי וכו' אמוראי (אמרי וכו' השוק) תא"מ וי"ב ס"א אין ו':

גליון הש"ס

גמ' והא רב הונא תלמידיה דרב. עיין שנת קמח ע"א מלך דף מ ע"א משהד"ק דף ע"ב:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה לא כו' דמימא כו'. גי' אכל הכנס' כנגד דל"ה לכל (ועשגה"ר ס' ש"ז ס"ק ז'): (ב):

רבינו חננאל

איתמר גב ומוכר ואחר כך הוכר הגב. רבא אמר הדין עם הגב. ר' יוחנן אמר הדין עם ... דאמר גול ולא נהניאש הבעלים ורבא אחר ואלו רצו מזה גובה רבה מזה גובה. וכו'. ... ודי... וכו'. ה"ה הדרה לרמא ובתקנת השוק ... והלכתא בכולהו עשו תקנת השוק בין מוכר בין משיכן. ואפילו משיכן שוה מאה ... במאות, דשקיל לוקח וזויה מבעל הבית, ובעל הבית מסיק מן הגב. בר מנגב ופרע בחובו, גב ... ופרע בחיפו, שלא עשו בו תקנת השוק, אלא נותן לוקח בעל הבית מלוקח, והלוקח מסיק מן הגב. וזויה מנגב מפורסם לא עשו בו תקנת השוק. חנן בןשואה לבישואה לא היה מפורסם לגבינותא לא היה מפורסם. ... אגיד ליה גלימא בגיורא. פירוש מכור לו בר' דזוי קמאי ... דהוה מסיק ביה, והוה ליה גב ופרע בחובו, ולא עשו בו תקנת השוק והדרא גביה למרה בלא דמי. והלוקח ... נגרש גב ספריה וחבניה לפפונאה בפ' זוי, אול פפונאה זבניה לבר מחווא ... ר מחווא ק"כ זוי ושיקל ספריה, והדר מריה ... וכו' איתמר גב ומוכר ואחר כך הוכר הגב רב משיכן דר' חייא אמר הדין עם הראשון ר' יוחנן משימי דר' ינאי אמר הדין עם הראשון וכו'. רב משיכן רבי חייא אמר הדין עם הראשון דינא דלוקח למימשקל זוי בחדי גב כר לא עשו בו תקנת השוק. ור' יוחנן אמר משיכן ר' ינאי הדין עם השני דינא דלוקח למימשקל זוי בחדי בעל הבית סבר עשו בו תקנת השוק. פסק רבי' חננאל וצ"ל הלכתא כר' יוחנן. זיל שרי עבישך. פי', אמר ליה רב הונא לרביה שגגב לו מן הדמים ופרעה המשיכן שלך, מכלל דסבר עשו בו תקנת השוק. מן לעבות עבטו. (אבמי בר נאי חמוה דרבינא דהוה מסיק בחווא גברא ארבעה זויי גב גלימא אחיא ניהליה אוזפיה ארבעה זויי אחריני לסוף חורר הגב אתא לקמיה דרבינא) א"ל ארבעה זויי קמאי גב ופרע בחובו הוה ליתן לך [וחנן ארבעה] זויי אחריני ואחרד ליה גלימיה, מוקף רב כחן ידמי' גלימ' אגוריה תלתי בארבעה זויי [קמאי יתב ניהליה], וכו'. פרי' כלומ' פרע לו חובו פרע לו הטלת תחת ארבע' זויי הראשונים והתם לא עשו תקנת השוק בדברי הכל. מיהו, אילו האחרוני' שרצה רבינא לחייב להחוא

הגוזל ומאכיל

פרק עשירי בבא קמא

קטו.

עין משפט ונר מצוה

עב א מיי' פ"ט מהל' נמוס' הלכה טו סגמ עשין קמב טו"ע י"ד סי' סא ספק ג': עב ג מיי' פ"ה מהל' גביה הל' ג ועיין במ"מ ובכ"מ סגמ עשין ע"א טו"ע ח"מ סי' שט ספק ג': עב ד מיי' שם הל' ג ועיין בהשגות ובמ"מ טו"ע שם ספק ג': עב ה מיי' שם הל' ג ועיין בהשגות ובמ"מ טו"ע שם ספק ח': עב ז מיי' שם הל' ח ועיין בהשגות ובמ"מ טו"ע שם ספק ט': עב ח מיי' שם הל' ט ועיין בהשגות ובמ"מ טו"ע שם ספק י': עב ט מיי' פ"ז מהל' גיולה ואחריה הל' ט סגמ עשין עד טו"ע ח"מ סי' רפד ספק ה':

מוסף רש"י

אמר לו. לעצמך, מכור לי מעינה של פרה. בני מעינה של פרה זו, והיו בהן מתנות, הקבה, נותן. לוקח זה לכהן ואינו מנכה לו מן הדמים. אין המוכר מנכה לו ללקוח מן הדמים, שהרי היה יודע הלוקח שהמתנת שם, חס לא מכל לו הקבה (וחולין קל"א). ואין הטבת מנכה לו כלום לפי שלא מוכר לו את המתנות מסתמא (שם קל"א). לוקח הימנו במשקל. הליטול כך וכן ושל לו הקבה (שם קל"א). להשקל וזלי זכין ליה (שם קל"א). נותנו לכהן, טמאין הגול אלו וזכר להשיב (שם קל"א). ומנכה לו מן הדמים. הטבת יכסה לו מן הדמים, על כרחו, ממכר לו דבר שאינו שלו (שם) משפחות זכו הכהנים ממנומיסם הדין על הטבת (שם קל"א). לא שנו. היכא דלוקח הימנו ממשקל, דקמין נותן לוקח לכהן והוא חסר ומוכר דמיסם עינת, אלא ששקל לעצמו. כששקל לוקח לעצמו, דלין דעמט לא ננע כחן איתו בעל דברים של כהן, לפיכך ו הלוקח טמאין והוא שולל לו הדמים שעל הטבת היה מוטל ליתן (שם קל"א). אבל שקל לך הטבת הדין עם הטבת, הדין של כהן ומלוקמו ויתענינו אף על הטבת הוא והטבת חסר עליהן אם יש צדין נותן לכהן (שם). והוציל את הרבש לתוכו. מפני שהדבר דמיו יקריס (ועי' כ"ד).

רבינו חננאל (תוסף)

גברא בעל הגלימ' משיכן דאילו האחרוני' סבר שבחובו הראשון פרע ואילו ארבעה הראשונים עדיין על הגלימ' ולא נפרעו, וא"ל רב כחן שוא הטלת שהביא לו קרדם שהלוח לגבגב [...] אילו האחרוני' פרע בחוב הראשון פירע' גמורה וכבר כאן תנן' השוק חייב אבמי להחזיר הגלימ' לבעלי ואילו זויי האחרוני' חוב חדש ומלוח חדשה היא, ודין אבמי עם הגב על שתי הלואות הללו וחזיתי הגלימ' לבעליה, והוכריע רבא לדברי רב כחן וכן הלכה כרב כחן. ונר' דהא דאחא אבמי בר נאי לקמ' דרבינא חתניה לא לירין אלא להמליך בו או שמה קבולוהו עליהן. אמר רבא גב מפורסם לא עשו בו תקנת השוק. פרי' וצ"ל והילכתא בכולהו רבש' בו תקנת השוק. בין מוכר בין משיכן, אפילו משיכן מאה במאות דשקיל לוקח זויי מבעל הבית ובעל הבית מוציא מנגב, בר מנגב ופרע בחובו גב ופרע בחיפו, שלא עשו בו תקנת השוק אלא נותלם בעל הבית מן הלוקח והלוקח מסיק מן הגב. והלוקח מנגב מפורסם לא עשו בו תקנת השוק עכ"ל.

לא צריך לאהדורי כולי האי. [א] דינמא ספר פלוגי ופלוגי: הדין עם הראשון. דינו של צע"ה ויתענינו על הגבז היא ואין הלוקח בעל דינו ואם בא לגבות הימנו יתן דמים ואע"ג שהוכר הגבז לא אחריו יחזיר לוקח הכלים כחנם ויפרע מן הגבז: הדין עם השני. דינו של בעל הבית עם הלוקח הוא ויוציא הימנו כליו כחנם: לפני יאוש. לקחו מן הגבז לפני יאוש: דבר חסדא. גול ולא נתייאשו הבעלים ובא אחר ואכלו רצה מזה גובה כו' בריש פירקין [ק"א]: והאי נמי אע"ג דיהיב דמי לגבז לגבי האי מיהא גולן הוא ומיהו היכא דלא הוכר הגבז עבד ליה רבנן תקנת השוק ליעול מה שנתן אכל היכא דהוכר הגבז עליו להחזיר אחריו: כלפני יאוש דמי. דכחן לא מייאש מייניהו: פלוגי. כלומר ואמר רב הדין עם הראשון: מפתות. קיצה: נוסף. הלוקח קיצה לכהן דמסתמא מתנות לא זצין ליה: לא שנו. לקח הימנו ממשקל נותן לכהן דמסתמא דהלוקח ע"כ נותן לכהן והוא יתבע דמים מן המוכר: אלא ששקל. הוא לעצמו: הדין עם הטבת. דינו של כהן וערשורו על הטבת הוא. רב לעצמיה דלאחר הדין עם הראשון דעצמא כנגד ראשון ולוקח הוי שני וקאמר הדין עם הטבת אלא רב לית ליה דבר חסדא: אין גולות. דלמימא קנייה דידהו דמכח גבזה קאמו ליה וכל היכא דלמימא חמא דכהן דכהן נייהו ואפילו שקל לו הטבת יגבה הכהן נמי מן הלוקח קמ"ל: פלוגי כלפני יאוש ודבר חסדא. דבר לית ליה דבר חסדא: רב זביד אמר. היכא דלא איאוש צעלים דכ"ע אית להו דבר חסדא והדין עם השני והכא כגון שנתיאשו כו': לא שנו. דקני לגמרי ואפילו דמי לא מהדר לו: רב פפא אמר. לעולם כלפני יאוש פלוגי ומתווייהו אית להו דבר חסדא ונגלימא דגביה כ"ע לא פלוגי דהדרא למרה מיד כחנם ואין הלוקח יכול לעצמה על מעותיו וכדנן חסדא והדין עם הראשון דלאחר רב לא צדין הצעל הבית קאמר אלא צדינו של לוקח קאמר (ט): סקנה השוק. על שגאלו לוקח צוק צפרהסיא וכל הדין צו שגגב עשו לו תקנה שישלם לו בעל הבית מעותיו: ורבי יוחנן סבר עשו סקנה. ונהי דלית לן דבר חסדא ולא מצי לוקח למימר לבעל הבית לאו בעל דברים ידיי את מיהו לאחר שישלם הגביה יתבע מעותיו מבעל הבית. ואי קשיא מ"מ דמי שקיל מה לי משום מעותיה מה לי משום טענת לאו בעל דברים ידיי את נפקא מינה היכא דגול ובא אחר ואכל כלל דמים דלמימא כדנן חסדא ואם השני נוח לו מן הראשון גובה הימנו: שרי עבישך. התר משוכן כלומר פדה משוכן צדינו: חוב מלוה: סק. לחנוני: לאו אדעסא. דהאי גביה יצתה ליה זוי דנקמי מ' אחת: ליה: משכנתא שוה צוה. אין דרך לעשות כן להלוות על המשכון כל שזי הלך לאו אדעמא דהאי משכנתא אחפיה אלא הימנו הימניה: רב שש

נותנו לכהן ומנכה לו מן הדמים (א) ואמר רב לא שנו אלא ששקל לעצמו אבל שקל לו הטבת הדין עם הטבת אימא אף דין עם הטבת מהו דתימא (א) אין מתנות כהונה נגזלות קמ"ל ולאביי דאמר פלוגי במאי פלוגי בדבר חסדא רב זביד אמר כגון שנתיאשו הבעלים ביד לוקח ולא נתייאשו ביד גבז ובהא פלוגי מר סבר יאוש ואח"כ שינוי רשות קני שינוי רשות ואח"כ יאוש לא קני וכו' לא שנו רב פפא אמר בגלימא דכ"ע לא פלוגי דהדר למריה והכא בעשו בו תקנת השוק קמפלוגי רב משמיה דר' חייא אמר הדין עם הראשון דינא דלוקח דלישקול זויי מנגב ולא עשו בו תקנת השוק ור' יוחנן משום דר' ינאי אמר הדין עם השני ידינא דלוקח דלישקול מבעל הבית ועשו בו תקנת השוק וסבר רב לא עשו בו תקנת השוק * והא רב הונא תלמידיה דרב הוה וחנן בישא גבז גלימא אתא לקמיה דרב הונא א"ל להחוא גברא זיל שרי עבישך שאני חנן בישא כיון דליכא לאישתלומי מיניה כלא הוכר (א) דמי אמר רבא יאם גבז מפורסם הוא לא עשו בו תקנת השוק והא חנן בישא דמפורסם הוה ועשו בו תקנת השוק נהי דמפורסם לבישואה לגבינותא לא מפורסם איתמר גבז ופרע בחובו גבז ופרע בחיפו לא עשו בו תקנת השוק דאמרי לא אדעתא דהנהו יחבת ליה מידי משכנתא שוי מאתן במאה עשו בו תקנת השוק שוה בשוה אמר רב לא עשו בו תקנת השוק מר זוטרא אמר עשו בו תקנת השוק (א) והלכתא עשו בו תקנת השוק זבינא שוה בשוה עשו בו תקנת השוק שוה מאה במאתן רב ששת אמר לא עשו בו תקנת השוק רבא אמר עשו בו תקנת השוק ויהלכתא בכולהו עשו בו תקנת השוק לבר מנגב ופרע בחובו גבז ופרע בחיפו: אבימי בר נאי חמוה דרבינא הוה מסיק בהחוא גברא ארבעה זויי גבז גלימא אחיא ניהליה אוזפיה ארבעה זויי אחריני לסוף הוכר הגבז אתא לקמיה דרבינא אמר קמאי גבז ופרע בחובו ולא בעי למיתב ליה ולא מיד הנהך ארבעה זויי אחריני שקול זוחך והדר גלימי מתקיף לה רב כחן ודלמא גלימא בהני זויי קמאי יתבה ניהליה גבז ופרע בחובו גבז ופרע בחיפו וארבעה זויי בתראי הימוני הימניה כי היכי דהימניה מעיקרא איגלגל מילתא מטא לקמיה דרבי אבהו אמר יהלכתא כרב כחן נרשאה גבז ספרא זבניה לפפונאה בתמנן זויי אול פפונאה זבניה לבר מחוואה במאה ועשרין זויי לסוף הוכר הגבז אמר אביי לזיול מרי דספרא ויהב ליה לבר מחווא תמנן זויי ושקיל ספריה ואזיל בר מחוואה ושקיל ארבעין מפפונאה מתקיף לה רבא השתא לוקח מנגב עשו בו תקנת השוק לוקח מלוקח מיבעיא אלא אמר רבא לזיול מריה דספרא ויהיב ליה לבר מחוואה מאה ועשרין זויי ושקיל ספריה ולזיול מרי דספרא ולישקול ארבעין מפפונאה ותמנן מנרשאה: בתנאי (א) וזה בא בחביתו של יין וזה בא בכדו של דבש נסדקה חבית של דבש ושפק זה את יינו והציל את הרבש לתוכו אין

היה יחזיר דמאה ימירין מתנה היא מאה דשויה נמי מתנה הווי: ורצא אמר עשו סקנה. כלפני יאוש וכו' ורשאה ופפונאה זבני מחוואה על שם מקומן נקראו: בתנאי אין

שהלוח לגבגב [...] אילו האחרוני' פרע בחוב הראשון פירע' גמורה וכבר כאן תנן' השוק חייב אבמי להחזיר הגלימ' לבעלי ואילו זויי האחרוני' חוב חדש ומלוח חדשה היא, ודין אבמי עם הגב על שתי הלואות הללו וחזיתי הגלימ' לבעליה, והוכריע רבא לדברי רב כחן וכן הלכה כרב כחן. ונר' דהא דאחא אבמי בר נאי לקמ' דרבינא חתניה לא לירין אלא להמליך בו או שמה קבולוהו עליהן. אמר רבא גב מפורסם לא עשו בו תקנת השוק. פרי' וצ"ל והילכתא בכולהו רבש' בו תקנת השוק. בין מוכר בין משיכן, אפילו משיכן מאה במאות דשקיל לוקח זויי מבעל הבית ובעל הבית מוציא מנגב, בר מנגב ופרע בחובו גב ופרע בחיפו, שלא עשו בו תקנת השוק אלא נותלם בעל הבית מן הלוקח והלוקח מסיק מן הגב. והלוקח מנגב מפורסם לא עשו בו תקנת השוק עכ"ל.